

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕПОЛ.

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 16, II. пов. Конто почт. шк. 141.322. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передноч. Рекламі не займається.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в край 2,500.000 Мп. ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голландії, Польщі 10 фл. гол., Італії 10 л., Німеччині 4,000.000 л. марок, Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. до- лор, Румунії 100 лей, Юго- славії 50 л., Австрії 4,000.000 шл. Збірка газети 100.000 шл.</p>	<p>В справі оголошень вертатися до Адмі- ністрації. ЦІНА ОДНОГО ПРИПРИМКА 100.000 Мп.</p>
---	--	---

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“.

Начальний редактор: Д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ.

Товариство взаїмних
обезпечень

„ДНІСТЕР“

у ЛЬВОВІ
вул. РУСЬКА Ч. 20.

на підставі едирманого з Міністерства скарбу дозволену приймат до обезпечення від огню будинки хати і господарські даминости, меблі, одягу і білизни, збіжжя в снопах і в зерні, худобу і т. п.

1223

В А М Е Р И К А Н С Ъ К И Х Д О Л Я Р А Х .

1-3

Европейська недуга.

З початком кожного нового року європейська преса робить підсумки політичних здобутків за минулий рік, силкуючись начеркнути перспективи найближчого року. Від кількох літ мало хто з політиків згадується на менш-більше точні гороскопи. Усі згоджуються, що стан, який переживає Європа є станом гострої недуги і що її треба лічити обережно та довго. На жаль, не всі згоджуються в поглядах щодо діагнозу: яка причина цієї недуги і в чому вона виявляється еквівалентнішою.

Вказати на війну як на безпосередню причину цього сумного стану — це мало. Не всі народи і не всі одиниці вели війну з одностороннім пересвідченням про її необхідність, потребу або доцільність. Найдоступнішим явищем нинішньої європейської кризи є економічна скрута. Чимало європейських політиків кладе на це питання еквівалентну вагу; вони вірять, що поліпшення матеріальних умов життя і поладнання повосинних фінансових претенсій між народами — стали би основою загально-європейської рівноваги. Вони не багато рахуються з психологічними мотивами, які були найбільш дієвими чинниками в останній війні. Усі народи вели війну у пересвідченні про справедливість своїх прав; але не всі мали однаковий погляд на те, що дає основу підставу для ведення війни. Остання війна родилась в атмосфері ще старих ідей насильства і поширила одну з них, а саме, що кожний воєнний виступ є виправданий, коли веде до якоїсь практичної мети. Таким робом ідея права та справедливості покривалась з виглядами на успіх, а з осудом критики зустрічалось не те, що було безправне зі становища загально-людської моралі, а просто те, що скінчилось практичною невдачею.

Коли прийшов момент підписання миру, між воюючими державами не було ніякого посереднього чинника, що працював би для інтелектуального зближення себго порозуміння двох зовсім протилежних світоглядів. Західні Союзні держави гляділи на Німеччину як на без-

надійного злочинця, що заслужив на кару, а Німеччина вважала себе героїською жертвою великого злочинного заговору зверненого проти її існування. Підписаний мир зміцнив недовіру і всі ті почуття, які розвинулись підчас війни. Навіть самі автори Версайського договору мусіли швидко признати, що методи введені ним збільшили європейську недугу. Союз Народів, що повстав на згаюмощах побосинств існує нині як дуже неповний символ ідеалів за які борались самі його творці — Союзні держави.

Нині незвичайно важко знайти спільну мову для державних, національних та культурних потреб європейських організацій. Спроби Англії, щоби впровадити Німеччину в коло держав прагнучих для спільної мети — вказують еквівалентне на труднощі такого змагання. Ще більша прірва лежить між старими західними державами і новим урядом бувшої російської держави: совітською владою, яка принесла зі собою зовсім нові мірила для оцінки найважливіших проявів між-

народнього проява та моралі. Супротивності світоглядів та метоз діяльності в різних ізолюваннях від себе частинях Європи мають нині характер неврастеничної вразливості. Кожний новий крок зроблений між двома державами з метою союзу, зустрічається іншими, їх близькими чи далекими сусідями, як факт, що прокидає в уяві мареву якоїсь наміреної війни. Це мареву нависло над нимішніми цивілізованими народами сильніше ніж сто років тому.

Європа занедужала на недостатку моральної віри в людство та в доцільність пошани для найважливіших гуманних прав. Її бракує сили волі для повільної органічної праці і для спокійного поставлення власної діагнози. Фінансові та господарські кризи, які її знесилюють є великі; а проте більшість з цих криз є безпосереднім наслідком утраченої віри в розум та чесність керівників продинокх народів. Чесність у справі з ширим патріотизмом великих провідників нинішньої європейської політики є часто безумівна. А одночасно скількість проблем, які нахлинула Європі остання війна, ще частіше переходить межі людської спроможності, фізичної та духовної.

ЮЛІЯ ФРАНЦІЗНА МІСЕВИЧ
Жінка члена Центральної Рада і депутатки Української Установчих Зборів Костя Місевича, стотворивши здоровий і більшовицької екзистенції, викинула із вулиці з різкої хати, тяжко заробляючи на кроці хатки для себе і дитини, від вірних оплотами не витримала втлодських мук, померла в липні 1923 р. і похована в одному з сіл на Великій Україні. За це нехай тобі вродить!

віль — то його вислів — національній меншості. Я дуже побоююся, що прийде момент, а він вже надходить, бо з вальоризацією шаленою скочила дорожниця. Нерівномірність тін між хліборобськими продуктами і фабрикатами є величезна. Селянин не може купити собі найкращіших річей, робітник укладає під тигарем надлих платень. П. Грабські ширше не розмовляв на тему, як думав зарадити kwestії дорожничі, kwestії найблизьшого безробіття і цілості кризи, якої з гори вичкується і яка безоглядно мусить наступити. Я свято пересвідчений, що підчас свого урядування п. Грабські викличе роздратування якраз в тім місці, де того найменше сподівався. А коли наступить загальне роздратування, коли наступить той момент, коли працюючі маси натиснуть досить фарбованих лисів, тоді наступить хвиля, тоді прийде вже фактично час санаші цілості відносин. Тоді вже не поведеться зневалоризувати на якийсь час і вистатиться тільки одні гасла коштом тих працюючих мас (п. Мантерис (?): Большевицькі!). Які вони будуть, побачимо, але факт, що не будуть фашистські. (П. Мантерис: Кому ви грозите, Польщі?). Відрідною (Польщу від вас.

П. Грабські передбачує, що таке загострення може наступити в лютому або в березні. Ті місця є надто символічні задля того, щоби вдалось пізніше здержати нормальний хід зростаючого обурення всіх працюючих мас. Думаю, що п. Грабські зі своїми проєктами санаші скарбу поховануться на тих помаранчевих скірках, на яких він вже нераз похованувся.

Наш Український Клуб не буде забирати голосу до жадної точки розгляданого закону, не буда ставити ніяких поправок, бо закон є так широкий, що можна в нього влити всякий зміст і ніщо не зміниться, як що ми переведемо яку дрібну зміну. Принципово противлячись тому закону, як і з огледу на те, що не маємо ніякого довіру до уряду п. Грабського, будемо голосувати проти цілого закону, а також не будемо голосувати за жадною зі зголошених поправок (Голос на правні: До кого мали ви довіру?) (Одлески на українських і білоруських давач).

(Промова заступника голови Українського Клубу пос. Павла Васильчука, вголошена 4. січня 1924 р. в польському союзі підчас дебати над скарбовим повноваженнями)

(Докічення.)
Не буду входить в подробиці того закону. Для нас в даному питанні існує принципова справа. Перш усього, закон безумовно не згоджується з конституцією і олінія, яку втворювалося при допомозі преси та всяких комісій правників, як і натягана інтерпретація конституції, безумовно є тільки фіговим листком для закриття суті річи. І супроти того вже принципово ми не могли згодитися віддати своїх голосів за тм законом. А з другого боку власне з огледу на заповіджену байдужність у відношенні до kwestії національних меншостей зі сторони п. Грабського і супроти того, що всим являється, ким є уряд п. Грабського, яка є його су-

* Заголовок скомфікувала польська прокуратура.

спільна ф'аізіонія. Прещінь уряд Грабського є по суті другим зневалоризованим виданням уряду Вігоса і Корфанто. І тому мати суспільну віру до того уряду є дуже ризиковним.

Прошу Паніа, коли п. д-р Діаманд а прикметним собі дотепом піддержав внесення п. Ярошинського на підтримку 14 точки до I. арт. з тим, щоби число 13, таке фатальне, не відбілося фатально на долі то закону, то... (п. Діаманд: А ви якраз хочете 13). Так, власне хочу 13. (Голос: Кінчить, бо шкода часу!). Перепрошую вас, але я вам ніколи не говорив, як ви промовляли, щоби ви кінчали, бо шкода часу. Зрештою, то річ п. маршалка сказати мені, коли маю кінчати.

П. міністр Грабські заповів повну байдужність до kwestії національних меншостей, до найбільш пекучої kwestії, яку ми тут підносили. Зовсім не думаю її тут повторювати, але ми стоїмо на тому принциповому становищі так, як ми вже заявили підчас експозе премієра, а саме, що санаші скарбу не вдержать ніколи перевести без владення деяких політичних і суспільних реформ. Скоро це буде занехає то скорше чи пізніше опір серед населення зійме кожного, хто хоче понехати ту справу. П. Грабські рахується тільки з польським громадянством (голос на лівні: З сендеком!), душі, що дра-

Пр. 4.24. В імені Річпосполитої Польської! Суд окружний варний як Трибунал пресовий у Львові рішив на вносек Прокуратурі Державної, що зміє часопис „Діло“ число 1 з дня 1. січня 1923 р. в лотку під заголовком „Повід проти української школи“ в уступах між словами а) „всюду“ і „всюди“, б) а горі: „що неж“ і „котру“ і „не і називається“, г) „шукати“ і „по літках“ д) „такі і т. к.“ і „примі“ е) „всією“ і „бо разок“, ф) „дома“ і „бо § 213 різнож, г) в уступі від сай „в усіх тих що“ до кінця, 2) „ід звиком „вистачились“ з уступі між словами а) „жертвою“ і „показ“ 3) „З польських слів“ в уступах між словами а) „порядку“ і „Справ“ б) „послі“ і „добре зробили“ 4) „Діло“ і „

уступах між словами а) „шкіл“ і „показ“ б) „Школи“ і „Чим ти б дав“ містять в собі єство злочину з § 65 а) з. к. уклад доконану 31. грудня 1923 р. конфіскату за оправдану і звядив змислення цілого накладу і являв по думці § 493 з. к. заваз дальшого помирювання того друкованого описма. Заразом видав наказ відповідальному редакторові той часописі, щоби не рішени помістити бездально в найбільшій часі і то на першій сторінці. Незаконним того наказу потчас за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк. з 17. XII. 1892 д. в. д. № 6 ек 1861, а іменю засудження за переступство на грошну до 4,000.000 Мп. — Львів, дня 3. січня 1923. (Підпис нечитки.

Український Союзовий Клуб.

Вігляд Голови Клубу пос. С. Підгірського на сучасний політичний мент і завдання української політики.

Представник сіоністичної „Хліб“ відвідав Голову Українського Союзового Клубу пос. Самійла Підгірського, якому поставив ряд питань на теми, пов'язані з українським політичним життям. Розгортаємо цю розмову для наших читачів. На питання:

Яке є відношення Союзового Українського Клубу до українського громадянства, посол Підгірський відповів:

— Українське населення Галичини звертається до нас із усіма своїми болями і має до нас повне довіря. Мета наша одна. В своїй прамислі до того, щоб поліпшити інтереси наших безпосередніх виборців в Волині, Поділі, Підляшші та Холмщині заступати також інтереси галицьких Українців. Ми робимо це наскільки нам дозволяють сили.

— Наше відношення до всіх дотеперішніх урядів було завжди виразно опозиційне. Ні один з них навіть не пробачав звернути увагу на потреби та домагання українського народу. Навпаки загвартовували міжнародними трактатами, а навіть польською конституцією права національних меншостей в життя не проводяться.

Те, що було в нас на полі шкільництва перед приєднанням українських земель до Польщі, тепер нам відібрано. З важким трудом вибороти на Волині права російських часів з'ясувалося, що тепер скасовані. Так само нещодавно драцькою стала справа воляського громадянства, що з огляду на практики адміністративних польських органів перебігав нерідко дуже острій та злогощадний форми. Вступивши трактатом і гаранціями 98 проц. української інтелігенції не можуть одержати воляського громадянства. Відноситься це в першу чергу до учителів, які не належать ні до селянської, ні до міщанської верстви. То не дозволяє нам — починаючи політичні поштувати — на інше становище до уряду, як сподіватися.

— На скільки знаю — ваше голосно, — то Український Клуб видає вмовляв довіря урядові Сікорського?

— До уряду ген. Сікорського відносилася ми з упередженням,

що треба підкреслити. Ми озвучували себе назією, що той уряд бачив в минулому повстунстві до української нашої конституції. Як кажу, ми озвучували себе Наму Клубу починалася також до уряду того уряду.

— До теперішнього уряду не маємо довіря. Не віримо ні в саніцію, ні в наміри кабінету. Не повинні ми вальорити, що закон був доновалася. Поділля не творить економічного організму під економічним оглядом. Крім цього 30 відсотків з числа населення є упереджені. Їх домагання з ілюзорні. В польщі, яка не має відповідно внутрішньої політики, не може бути ніякої безпідстави фінансової санації.

Що до нашого відношення до життєвого населення — то найбільш важливим оглядом цього огляду до спільноті була виборчий блок національних меншостей. Стоїмо безпідставно на становищі більшови. Ніка агітація на антисемітській темі не могла і не зможе віднести нас від співпраці з Жидами. Український народ на наших землях не проявляє антисемітських тенденцій. Жидівське населення живе з нами відсоток від і мусило з ним співпрацювати в польській державі.

— Вважаємо не за світлий мент в українській політиці, що вона завжди була вільна від антисемітських упереджень. З цим маскою ніколи не зриваю. Я є здебільше чужим здебільше співпраці Жидів в Україні. Деякі елементи жидівської агітації вбачають антисемітський клімат і підбурюють до нього діяльність проти Жидів, щоб скористати з визначеного ними чужого зв'язку та об'єктивності. Однак це їм нічого не допоможе.

— Як ви політичний напрям репрезентує Український Клуб?

— Український Клуб є національний. Із суцільного огляду репрезентує Клуб радикально демократичний та соціалістичний напрям. Однак від стоїть безпідставно на одній національній платформі. В редакції співпраця з жидівським.

Я сам репрезентую радикально-демократичний напрям. Нашою програмою — гасло національно-територіальної автономії для всіх українських земель в Польщі, то значить на територіях, на яких

виділяють до сейму та сенату через Українську Парламентарну Репрезентацію, бо це не є справа виключно галицька, а справа всього українського народу в межах Польщі. А весь народ і його домагання заступає на парламентарній арені саме Українська холмсько-волинська Парламентарна Репрезентація. Вони й є єдино повноваженою до вирішування таких і тим подібних справ.

Після цього виступив цілий ряд промов, а що відбувалося становище в Підгірському. Головиний пенчик англійського університету університетської справи ред. Вальницький (представник „Галицько-руської організації“) дозвужав, що коли ми відносимося безпосередньо до законодавчих органів з якоюсь справою, то ми через це не повноважено політично „сідати“, а дошукуються наших владних нам прав, а коли протриво ми в якійсь справі відносимося до законодавчих органів через якусь політичну фракцію, чи через клуб, що представляє собою певний політичний колектив, то ми через це робимо „мастощу“ політичну „сідати“. І коли би ми навіть не бажали собі того, то це мусить зробити клуб. Остаточно переконав усіх присутніх про слушність повноваженого становища д-р Зайцевича з Перм-шля, який казав, що нам не варто робити ні одного кроку до жидів, а коли ми до нас акції відносимо Українську Парламентарну Репрезентацію, то зробимо справу політичною, а не

Макдональд за активною політикою.

Голова англійської робітничої партії Ремсей Макдональд одержав величезне віче 10.000 учасників слові стрітних озвучувань яка розпочинає питання що до становища його та його товаришів у справі відповідності перевороту керівні політики в їх руки. Робітничі партія рішила принципово виступити пропозицію творення кабінету, коли з такою пропозицією звернуться до неї. Президенти робітничої партії не мають великої охоти ставати міністрами у спільному уряді, коли держава має великі долги та дефіцит. Але вони хотять зробити спробу напевняти такої шпеди, яких значив англійський народ і цілий світ в останніх роках.

Макдональд оприлюднює бузито наміри його партії, що вона хоче скористати з влади, щоб робити соціальні експерименти і приготувати собі нові вибори. Він заявляє, що партія дасть усі можливі гарантії, що як державна партія не має наміру причинитися до нових

конфліктів, тільки вважав своєю метою вклинити гострі потреби внутрішнього моменту. Нова міжнародна соціалістична організація, яка є милою його партії, на має нічого спільного з ковіною кляксових мій в майбутньому, а є дуже певною програмою для забезпечення цих умов життя. План Макдональда зустріється з подивом до усіх однодумців на світі, щоб вступити участь у цій справі, яка має наслідки настільки важкої катастрофи. Без огляду на те, чи вона лишилася при владі 6 літ чи 6 місяців, вона відноситься щогально до того, щоб зникли всілякі вогнища згарищ ще тліючі іскри. Вона відноситься великим міжнародним порозумінням між Англією, Францією, Бельгією, Італією, Іспанією, Німеччиною та Чехословакією. Неподобним між Францією та Англиєю мусило вступити. Для погоджування всіх конфліктів мусить істинувати трибунал Союзу Народів, який мусить бути до-

Українці створюють безладну більшість. Відноситься це до Волині, Поділля, Підляшші та Холмщини та Східної Галичини. Думаю, що ці землі повинні творити автономію одиницю.

Між клубами нац. знавних меншостей нема ніяких умов, які нормували би їх взаємовідносини. Однак співпраця та порозуміння істнує. На засіданні на клубних перетяжко голосують разом. Взаємно підписують собі інтерпретації та наглі звески.

— Наше відношення до лівни є владне. Нема в неї такої ніякої програми у відношенні до національних меншостей. Не м.с. його з ППС, які „Загрозливі“. Недостача програми вивалилася нафторіччя в часі творення уряду п. Тугута. Став ми на становищі часто воляської більшости.

Таким своїм становищем Тугут задумує ментувати, що й лівни спихає національні меншости до категорії громадян другої класи.

Той самий кореспондент „Хліб“ відвідав опісля до д-ра Стефана Федак, щоб досягнути у нього інформації про сучасну ситуацію. Д-р Стефан Федак відповів, що він без порозуміння з відповідальними чинниками своєї партії не може як карний член партії дати по-

літичний інформації. Та політичне становище трудової партії висте для кожного, що читає „Діло“ та інші українські газети. Господарсько-економічне положення, переважні українських інституцій є в даний мент важке. Не може сказати асього, що бажав би, бо мусило би це вийти дуже негативно для сучасного політичного та економічного режиму в польській державі. Всеж таки слід підкреслити, що мило всім прогностичність нових і старих заінтересування економічними справами серед України поширюється з завязку з чим і творяться нові економічні установи.

На культурному полі серед України різноко значний рух і велике оживлення. Опісля порушив д-р Федак ще справу українських катедр на львівському університеті, справу автономії, недопускання української мови в слові та писемі до урядів, судів і т. д.

Дивини є — кінчив д-р Федак — що в усіх тих справах перед 14. березня 1923 р. старалася Полька з різних боків офіційно та неофіційно напязати контакт з Українцями, а після того акту з березня ніхто й пальцем не кинув. Справа застрягла на мертвій точці.

В. МУДРИЙ

Від знаком „непоган щчній“.

Повинни до історії Українського Високого Шкільництва у Львові

(Продовження)

Друга справа, а саме справа удержавлення Високих Шкіл польською державою, стала предметом нової і дуже завязаної дискусії. Ходило про те, хто має зайнятися заходами коло удержавлення і як мали бути пороблені ці заходи та до кого ті заходи слід було напязати. Всі ці питання звільювали безмірно всіх присутніх і ніх не можна було їх вирішити. Ходило всім про те, щоб „квітати“ пробабати и нечинність соблюости“. Той засідання тривалися перш за все принципові в нас завязані політичні.

Вони боялися, щоб через університетську справу не зазігати в переговори з Польками з одного боку, а справа наглігла до якихсь заходів з другого боку. Тимчасова Кураторія запропонувала від себе, щоб внести петиції в справі удержавлення Українських Вис Шкіл до сейму та сенату. Коли таких петицій внести рівно до міністерства освіти, міністерства внутрішніх справ і до президи Рад міністрів. Навіть до цієї петиції, який був відчитаний на анкеті. Присутній на анкеті голова Української Парламентарної Репрезентації посол Підгірський, без да тям, щоб петиції

справі доурочаться тій самій доповідній Кураторії, як комітетові основників Товариства „Кураторія Українських Високих Шкіл — В. М.). 2) Цьому комітетові дається доручення, щоб (тут було в редакції президи Кураторії: „в порозумінню з політичними партіями“, які то слова Анкета відкинула — В. М.) при співучасті визначних інституцій та широких код громадянства поробив заходи коло удержавлення існуючих вже Високих Шкіл, а незалежно від цього, щоб зайнявся утворенням опертого на постановях закону з 15. лютого 1867 р. Товариства для дальшого удержування в разі потреби приватних українських Високих Шкіл у Львові згідно з постановами польського закону з дня 16. вересня 1920 р. про академічні школи. 3) Комітетові вільно буде на місце уступивших членів, кооптувати інших. 4) Мандат комітету вигасає з хвилиною удержавлення університету або з хвилиною уконститування товариства, яке буде вести далі всю акцію удержування Українських Високих Шкіл.

Після цього рішено вислати петиції до сейму та сенату безпосередно, копії їх відіслати до президи Рад міністрів і до міністерства освіти та внутрішніх справ. Одну копію тих петицій відіслали Українській парламентарній Репрезентації, щоб вона своїми заходами приспичувала їх полагодування та боронила справи, яку порушували петиції. В разі потреби Парламентарна Репрезентація мала поставити наглі внесення в справі самих петицій.

Предложений проєкт петицій Анкета доручила Кураторії переробити. Підписати петиції і статут мали всі українські культурні, наукові та освітні товариства. Кураторія крім цього мала зайнятися технічними переведеннями справи в якнайкоротшому часі.

Кураторія вимагала від Анкети інструкції про те, хто має одобрити остаточну стилізацію петицій. Президи Кураторії домагалася мандату на те, щоб все робити в порозумінню з політичними партіями, але й це більшістю голосів присутніх відкинуто. Мали бути Кураторія не сміла навіть порозумітися з політичними партіями.

Постанови Анкети звучали так:

1) Дальшу акцію в університетській

справі доурочаться тій самій доповідній Кураторії, як комітетові основників Товариства „Кураторія Українських Високих Шкіл — В. М.). 2) Цьому комітетові дається доручення, щоб (тут було в редакції президи Кураторії: „в порозумінню з політичними партіями“, які то слова Анкета відкинула — В. М.) при співучасті визначних інституцій та широких код громадянства поробив заходи коло удержавлення існуючих вже Високих Шкіл, а незалежно від цього, щоб зайнявся утворенням опертого на постановях закону з 15. лютого 1867 р. Товариства для дальшого удержування в разі потреби приватних українських Високих Шкіл у Львові згідно з постановами польського закону з дня 16. вересня 1920 р. про академічні школи. 3) Комітетові вільно буде на місце уступивших членів, кооптувати інших. 4) Мандат комітету вигасає з хвилиною удержавлення університету або з хвилиною уконститування товариства, яке буде вести далі всю акцію удержування Українських Високих Шкіл.

Слід ще згадати, що Анкета передала доповіднючі вибори до нової Кураторії чи Комітету основників. Між іншими вибрано також трьох членів холмсько-волинської Парламентарної Репрезентації в склад Комітету.

(Продовження буде.)

повнений та зміщений. Хоча англійська робітничка партія не погоджується з внутрішньою політикою Росії, проте вона є за визнанням її уряду, тому, що ніякий ліберальний уряд не повинен стримуватися від підтримання дружніх зносин з іншими народами, без огляду на свої погляди що до їх внутрішньої політики.

Університет Господарів на Академія в Ч. С. Р.

Академічний рік 1922—23 закінчується 15. липня 1923 року. Курсові іспити продовжувалися до початку нового академічного року, себто до 1. жовтня 1923 р. Наслідки іспитів такі:

Агрономічно-лісовий факультет. Студенти цього факультету мусіли для переведення на 3 семестр скласти найменше 7 іспитів; таких осіб було 81 і їх переведено на 3. семестр.

Не переведено на 3. семестр 3 особи, з котрих 1 студентка без стипендії, а другій дано річну відпущку з родинних причин без праця на стипендію.

Сільськогосподарсько-інженірний факультет. Студенти цього факультету мусіли скласти 7 іспитів з числа 12 предметів. В призначеній речині 35 осіб виказалося відповідними успіхами і були допущені до слухання викладів 3. семестру. Лишено на другий рік на 1. курсі 1 студента, що пізно приступив до студій в Академії і не встиг порівнятися в науці з своїми товаришами.

Звільнено за неуспіхи 2 студентів; з них один вчився на свої кошти.

Економічно-кооперативний факультет. Студенти цього факультету мусіли скласти 7 іспитів. Цей іспит зложило 73 осіб, з яких і переведено на 3 семестр. За лишено на 2. рік на 1. курсі 5 осіб, переважно по хворості.

Звільнено за неуспіхи в науці 1 студента.

Річні матуральні курси при академії. На курсах студіювало 124 особи, які були поділені на 3 групи. Вимоги щодо вступу на курси були такі: попередня освіта не менша як 4 кл. гімназії і вступний іспит. Програма навчання на курсах відповідала програмі чеської реальної школи з тою лише різницею, що замість французької мови була введена чеська. Завітував матуральними курсами доцент Академії С. Комаревський. Лекторський склад курсів був такий: інженер О. Вілінський, І. Майстренко, М. Терлецький, доцент М. Добриловський, доцент О. Коваленко, професор В. Бідинов, доцент О. Михайловський, доцент Є. Соколич, інж. Кратохвіль, Горачек, Робовський і Н. Григорійв. З зазначеної вище кількості слухачів виступило по власному бажанню 5 осіб, не допущені до іспиту 6 осіб. Таким чином отримало іспит зрілості 113 слухачів. Наслідки іспитів такі: 21 особа з визначенням — 9 проц., 64 особи односторонньо — 57 проц., 23 особи більшістю голосів — 20 проц., 5 осіб репробовано на пів року — 4 проц.

Іспити відбувалися в присутності делегатів міністерства освіти ЧСР.

З перелічених абсолювентів 39 душ залишилося для дальших студій в Академії, решта вступила до різних чеських високих шкіл, переважно на техніку в Празі і в Берні.

Новий прийом. В серпні місяці 1923 року в Академії відбувся новий прийом студентів на всі факультети. Всього подано 411 прохань. Територіяльно кандидати розпреділилися так: Польща — емігранти 174, неемігранти — 104, Чехословацька — 115, Румунія — 2, Франція — 2, Німеччина — 4, Сербія — 2, Україна — 1, Болгарія — 3. Що торкається освітнього цензу, то він виглядав так: осіб, що закінчили середню

Велика Україна.

Діло „Банди“ Маслова.

Московські „Ізвестія“ позаяк на Україні відкрито банду Маслова, що оперувала 5 літ на пограниччю харківської та подільської губерній. Бандити, що вибавили собі за осередок свого штабу село Мелихівку, темонизували всю населення та провадили на всі відповідальні становища своїх людей, наслідком якого банда була загарантована повне беззачетство. Голова сільсько-го Комітету був членом шайки та витягав бандитам офіційні документи. До того ж членом належав і уповноважений ПП/ Новиков, що заглядував шайку збоєю. Всі спроби громадян розкрити пер-

ступню діяльність банда кінчилися завдяки нічим, бо завжди та далося попадали в руки членів шайки, що займали всі відповідальні становища в селі. Вся, що могли шайку обтяжити, або проти неї свідчити без жалю розстрілювалося. Таких чиним загинули десятки людей, в чім і бувши голова сільради Шеліхів, його батько та декілька співробітників карної розвідки. Добрава недавно взялося дати знати про все до Харкова. Тепер всю банду разом з отаманом Масловим та його помічником Житковим арештовано.

ОСТАННІ ВІСТІ.

Димісія мін. Соснковенего?

„Хвіда“ повідомляє: В поінформованих колах зазначають, що ген. Соснковскі зложив нині подання про димісію.

Підписання чесько-французької угоди.

Чеський мін. злк. спр. Бенеш зараз по скінченню конференції у Бадені відїде до Парижа для формального підписання чесько-французької угоди.

Франко-німецькі переговори.

Планкарє у відповіді на інтерв'ю в парламент заявив, що бакає продовжувати переговори з Німцями на широкій основі, щоб дійти до якнайшвидшого вирішення усіх спрних питань.

Церетеллі експертом.

Відомий російський соціал-демократ І. Церетеллі, б. міністр тимчасового уряду, поїхав до Лондону, де має обійти при Мекдонелді становище експерта для справ зв'язаних із визнанням Союзу Радянських Республік. („Рувь“).

Бізнесова інтенція Зед. Держав у Мехіко?

З Лондону повідомляють: Наслідком окупації американських нафтових підприємств і реквізицій, пороблених революціонерами в Мехіко, правительтво Зед. Держав рішило вислати до Мехіко кораблі військової флотії для охорони американських інтересів. Правительтво Зед. Держав повідомило ген. Гурту, що коли не здержиться побирання оплат від експорту нафти до Зед. Держав, тоді правительтво Зед. Держав муситиме інтенціювати мілітарно в Мехіко. В льон-

донських політ. колах думають, що правительтва півд. і середньої Америки солідаризуватимуться зі становищем Зед. Держав.

През. Кулідж повернувся до правительтва.

„Нью-Йорк Гералд“ повідомляє з Вашингтона: През. Кулідж заявив, що є противником кожного російського правительтва, яке не має довіри народу, доказаного вислідом спеціально переведеного дельбіситу.

Не Було атентату на Кемалю пашу?

Анас у телеграмі з Цангорова запевчає урядом розвінчати чутки про атентат на президента турецької республіки Кемалю пашу.

Евакуація Поруря.

З Есен повідомляють, що французькі війська вже повністю забрали з півд. часті Поруря. Остали лише малі відділи жандармерії.

Ввизносно президента респ. Палатинату.

З Могіші повідомляють, що в ресторані Шлера кількох людей вбито революційними вистрелами Гайна. Кілька осіб ранено. Поліція і окупаційні влади почали слідство. В бітві вбито 15 сепаратистів, з їх провідником Орбсом.

Трощиний на відпущці.

З Берліна повідомляють, що Трощиний одержав 2-місячну відпущку з причини лихомо стану здоров'я але й з політичного огляду.

Буря на морі.

З Парижа повідомляють, що охоронні ваги коло Ле Рошель морська буря перевернула. Білиць знищено. Сім кораблів в дорозі до Нью Йорку загинуло.

Невільництво в Польщі.

У Варшаві — як подас „Нат. Фр. Прессе“ — велике обурення викликала нота голозного секретаря Союзу Народів. Дрімонда, зі зайнтком звернення до польського уряду: яких законодавчих кроків уживе він для уборення невільництва в Польщі і який є результат цих наслідків. Польське міністерство закордонних

справ відповіло, що невільництво у Польщі внесено ще в XIII. ст. і що польська республіка не має ніяких заморських колоній. Польська преса вважає запит Дрімонда образуючим і домагається його звільнення зі становища секретаря Союзу Народів.

освіту і були студентами високих шкіл — 116, лише з закінченою середньою освітою — 228, немаючих закінченої середньої освіти — 57. Що до віку претендентів, то найбільше осіб мають 25—30 літ — 136 осіб, від 20 до 25 років — 112 і т. д. З визначеної кількості спочатку було запроховано до Академії — 121. Позніше було переведено зараховання абсолювентів матуральних курсів при Академії і кількох осіб додатково на вільні місця. Таким робом нині Академія налічує 183 студентів 1. семестру; в них 161 осіб вчать, яко стипендісти Академії.

Загально в Академії нині студіює 386 осіб. По відділах вони

розрахуються так: на агрономічно-лісовому — 152, с.-г. інженірному — 102, економічно-кооперативному — 132.

Лекторський склад Академії поповнився свіжими силами. Запрошені і викладають в цьому році такі особи: професор Р. Дашенко, професор К. Шіндлер, професор П. Андриєвський, професор В. Бідинов, професор Л. Білецький, проф. С. Шаманський, доцент інженер О. Вілінський, доцент М. Добриловський, доц. С. Тимошенко, доц. С. Голіницький, доцент-інженер Гесль (Чех).

Курс г. чешей.

Львів, для 10. січня 1924.

Наді як і мена тежелемі ліквілює оборот спокійний.

Долар ам.	11,000,000—11,200,000
Долар канад.	10,200,000—10,000,000
Чеські корони	28,000—290,000
Лей	45,000—100,000
Фунти штерл.	44,000,000—48,000,000
Марка нім. стар. см. тис.	600—1000
Франц. франка	525,000—600,000

Золото

20 кор.	44,000,000—100,000,000
20 фльор.	43,000,000—100,000,000
20 марк нім.	50,000,000—100,000,000
10 рубл.	55,000,000—100,000,000

Срібло

Кор. австр.	700,000—1000,000
5 кор.	3,500,000—1000,000
фльорени	17,000—1000,000
рубли	2,800,000—1,000,000
ковані (за рубл.)	1,400,000—1000,000

Варшава (Пат.) Франк заможний, 1,010,000. Лондон Зед. Держ. 9650, 9650.

Чехи: Бельгія 413,000 000 000 000 000 Голландія 3740. Лондон 41,250—00000—00000—000 0. Новай Йорк як готівка. Париж 470,000—0 0000—000,000. Прага 282,000 Швейцарія 1,668,000—0,000,000—0,000,000 Відень 131, Італія 430

Цірих 10. січня 1924. Голландія 216 з три четвртях. Нью-Йорк 575%, Лондон 24,72. Париж 28,25. Медіолан 24,72. Прага 16,73%, Будапешт 6,02%. Бухарест 2,92. Белград 6,42%. Софія 4,10. Відень 6,0081.

Збіжжя Бірми.

Львів, 10. січня 1924.

Рух на Бірмі слабкий. Загальний обсяг до 100 тон. Трансакції в живій масі, кукуртурній муці (гриску) і просяній шпальній муці. Подана на загал не достатньою. Тенденція здержена, настрої резервовані.

Пшениця краса 4, з 1923 р. 31,000,000—32,500,000, мито галльське 4, з 1923 року 18,700,000—19,500,000, мито гал. бров. 16,500,000—17,500,000, овес галльський 4, з 1923 року 16,500,000—17,000,000, фасоль краса 30,250,000—30,000,000 фасоль колората 33—34,000,000, Кукуртура румунська старша Сяв'яні 25,500—30,000,000, Барабоді до їди 1,000,000—2,100,000, Горох сім Бікторія 35—38,000,000, Гречка 12,500,000—13,000,000 Кукуртурний гриса 55,000,000.

Мука шпеленча 40% „1“ 70,000,000* „55“ 55,000,000* „70% „0“ 45,000,000* „жотія 60“ 45,000,000* 40% „4“ 40,000,000* Отруби шпел. нетто без мішки 10,500,000* „жотія 9,500,000*

* Ціни за сім'ю мішок „Львів“ брутто за нетто включно з мішками. Ціни розуміються в польських марках за 100 кш. без споживного податку, міська сталя залудувана. *) Ціни оцінені без трансакцій.

НОВИНКИ.

— Одна з цікавіших конфіскацій. Вчорашні (7) число „Діло“ було сконфісковано за нагловом до польської промови Павла Васильчука, за те, що в тому наголовку задувалося ім'я визначеного царського держ. діяча. У тій промові казеться м. і. буквально: „...Гробокі які на волос не відіржються від славного Столінича“. Це місце не є сконфісковано — але скромний наголовок сконфісковано, а з ним цілий наклад газети!

— Почтова-телеграфічна тарифа. Від 8. и. м. обов'язку звальоризована поштово-телегр. тарифа, встановлена у золотих франках. Курс франка буде визначуваний що два тижні для внутрішніх листів, а кожного дня для закордонних. І так так значимий лист коштує 10 ст., що при теперішньому курсі франка 1,322,000, важному до 15. січня, значить (заокруглено) 125,000 мп.; закорд. лист 30 ст., внутрішня картка 6 ст., закордонна картка 6 сантимів, за поручення дорозаються 10 ст., друки до 5 грамів 3 ст., лист експрес 40 ст., закорд. 60 ст.; одно слово телеграма 8 ст., у швидких телеграмах 24 ст., пресої телегр. 4 ст. за слово.

— Ювілей „Кайлі“. Львівський органівістия „Хв. літ“ віддала з нагоди 5-літнього існування ювілейне число на 44 сторінки (з того яких 30 стор. віддало на а-носові).

— Представники імпресіонізму в мистецтві П'єль Реноар помер у Парижі в 78 р. життя.

— Величезна пожежа відбулася в доках льондонського порту. Вітер злінив її настільки, що ні судство ріки ні воми усіх огнених сторож не причинились до її загашення. Це найбільша пожежа за останніх 50 літ.

— Цікаву спадщину в сумі 23,000 франків одержав один паризький студент від якогось невідомого добродія, що поділив чек у сталу книжку означену на публічну випродку. У ній книжці був лист звершений до невідомого читача як нагорода за те, що він звернувся на неї увагу. Книжк. наші автори викладали такі чекі по своїх книжках — може мали б більше читачів!

— Німецький міністер? „Дейлі Телеграф“ повідомляє, що можливо в кабінеті Мекдонелла одні місце буде призначене жінці на становищі міністра праці та здоров'я — пані Болфорд.

— Швейцарський інспектор і грошавий кер. в почешанського банку доносить нам що тимчасовий швейцарський інспектор виступив

